

Zřícenina hradu Rabí

Kraj: Plzeňský

GPS souřadnice: 49.279117N, 13.618337E

Okres: Klatovy

Adresa URL: www.hrad-rabi.eu

Zřícenina hradu Rabí leží ve stejnojmenném městě v okrese Klatovy, na vyvýšeném ostrohu nad řekou Otavou asi 8 km severovýchodně od Sušice. Areál hradu je chráněn jako kulturní památka ČR a v roce 1978 byl zapsán na seznam národních kulturních památek ČR. Zříceninu spravuje Národní památkový ústav a v rekonstruovaných prostorách je umístěno malé muzeum.

Počátky hradu Rabí jsou stále zahaleny tajemstvím. V současnosti se má za to, že hrad v první polovině 14. století založili páni z Rýzmburka. Tvzení historiků a archeologů, že hrad vznikl v době lucemburské, podporuje i skutečnost, že první písemná zmínka o Rabí pochází až z roku 1380. Páni z Rýzmburka, věrní rodovým tradicím i katolické víře, aktivně vystupovali proti husitskému hnutí a přiklonili se ke králi Zikmundovi Lucemburskému. Proto husitská vojska hrad dvakrát oblehla a dobyla, a sice v letech 1420 a 1421. Ovšem hejtman Jan Žižka z Trocnova před rabskou branou přišel o své pravé oko. Během obléhání a dobývání husité hrad značně poškodili. Ale tehdejší majitel Jan z Rýzmburka získal za svou oddanost „lišce ryšavé“ značné finanční vyrovnání, takže po skončení válečných operací mohl být hrad v krátké době obnoven.

Druhá polovina 15. a první třetina 16. století se pak nesla ve znamení nebývalého společenského rozkvětu Rýzmburků. Na konci 15. století přestal hrad Rabí vyhovovat nárokům na komfort bydlení a reprezentaci úspěšného rodu. Mezi lety 1490–1520 tak došlo k rozsáhlým úpravám, které zásadním způsobem změnilly tvář hradu. Kolem roku 1480 statek převzal Půta Švihovský z Rýzmburka, bezesporu nejmočnější a nejvýznamnější majitel rabského panství, který zahájil velkou přestavbu. V úpravách hradu pokračovali až do roku 1530 také Půtovi synové Břetislav a Vilém, ale rozsah stavby překročil finanční možnosti rodu, a Švihovští museli Rabí v roce 1549 prodat.

V druhé polovině 17. století se Rabí stalo trvalým sídlem Chanovských. Protože se jim stále nedostávalo finančních prostředků, museli si smířit s tím, že bydlí v chladném a neútulném gotickém hradě a že si nemohou dovolit úpravy v barokním stylu.

Ve chvíli, kdy Rabí přestalo definitivně sloužit obytným účelům, přišla jeho zkáza. V první polovině 18. století totiž hrad vyhořel a požár jej připravil o střechy i dřevěné části. Ve druhé polovině 18. a první třetině 19. století se navíc nehlídaný hradní areál stal zdrojem stavebního materiálu pro obyvatele podhradí i širokého okolí.

První pokusy o záchranu komplexu se objevily v polovině 19. století, v době, kdy českou společnost ovládly ideje historismu a romantický zájem o středověk a jeho památky. Tehdejší majitel panství Gustav Jáchym kníže z Lamberga tedy nechal uzavřít vstupní bránu a opravit část zdiva. Zároveň stanovil prvního správce a průvodce a z jeho iniciativy také vznikla na vrcholu vysoké věže první vyhlídková plošina. Na konci 70. let 20. století byl celý hradní areál ve velmi špatné kondici a bylo nutno přistoupit k rozsáhlým opravám. V 80. letech se upravovala konírna, rekonstruoval se Nový palác a upravovalo se také malé nádvoří. V 90. letech minulého století a prvním desetiletí 21. století záchranné práce

směřovali zejména k Hornímu hradu. Přes veškerou snahu správy hradu i nadřízených orgánů však některé části hradu na svou opravu stále čekají.

Rabí patří k nejrozsáhlejším a nejkvalitnějším českým hradům. Hradní jádro se po zvýšení nejstaršího paláce řadí k hradům donjonového typu. V průběhu čtrnáctého až šestnáctého století bylo rozšířeno o dvě předhradí s množstvím budov a opevněním, které hrad zařadily mezi nejvyspělejší soudobé rezidence a pevnosti ve střední Evropě.

Prohlídkové okruhy

VĚŽ (základní okruh)

PALÁC (základní okruh)

PALÁC + VĚŽ

NÁDVOŘÍ

PODZEMÍ KOSTELA

Informace o návštěvní době zde.

Ceny vstupného zde.

Zdroj textu: www.npu.cz – Národní památkový ústav

